

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Stuprum, Stuprator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

na. Ita Cajet. v. *sponsalia. c. cum inhibetio. de sponsal.* Ratio, quia ex talibus sponsalibus sæpè multa scandala & incommoda sequuntur. Resp. 2. Sponsalia publicè contrahenda secundum morem cujusque regionis. Resp. 3. Esse rata, & valida, etiam in locis, ubi promulgatum est Concil. Trident. Busæus.

Quæres: Utrum si parens prius dissentiat, postea consentiat, sponsalia sint valida. Sot. in 4. *dist. 29. q. 2. art. 3.* putat, priori standum esse voluntati, quod verum est, nisi novus deinceps accesserit sponsorum consensus. Idem habet Sylv. & est communis Canonistarum. Probatum ex *l. si bonus. §. hoc sermone. ff. de verb. signif.* Quod si pater, ubi audierit sponsalia esse contracta à filio, taceat: putant multi DD. cum Sylv. paterna taciturnitate adimpletam conditionem, quia qui tacet, consentire videtur. Ang. & Nav. *c. 22. ma 63.* melius negant, nam regula juris est, in 6. *Is qui tacet, nec fatetur, nec negare videtur, & c. cum in jure de offic. delegat.* factum non præsumi, nisi probentur. Hæc Busæus.

A D D I T I O,

Stabularius.

Stabularius potest cogi per judicem, ad recipiendum iudicem.

Tenetur pro damno dato in rebus à suo famulo, non aliter pro vulnere.

Tenetur pro deposito perduto etiam culpa levissima, secundum quosdam, at secundum alios solum de levi. Idem sentiendum de nauclero & caupone. Deposito autem censetur: quod in ejus, vel domesticorum ad id deputatorum præsentia ponitur; Qui vero deposuit rem clausam, probabit, quid fecerit intus, nec stabitur ejus juramento. Quod si recepit hospitio sine mercede, solum tenetur de dolo, & lata culpa, & si dedit clavem cubiculi, non tenetur) vid. Lopez *p. 55. c. 97. Nav. c. 17. n. 17. Mol. dist. 527.*

Stuprum. Stuprator.

1. Stuprum strictè acceptum est concubitus viri cum virgine femina, quo virginalis carnis integritas violatur, sive puella

puella consentiat, sive sit invita. Hoc peccatum habet malitiam specie distinctam à fornicatione necessariò explicandam in confessione (quamquam in hac propositione divisi sint Doctores;) propterea in confessione explicanda est circumstantia virginittatis feminae. *tom. 1. de iis, quæ pertinent ad usum matrimonii, q. 4. punct. 17. n. 1. 2. & 3.*

2. Puella corrupta per actus interiores, ut per delectationes venereas, aut per voluntariam pollutionem potest velari & sacrari; secus dicendum si per copulam corrupta fuit, dummodo per vim oppressa non fuerit; nam tunc adhuc velari potest si copula occulta fuit. Quod puella occultè carnaliter cognita veletur, tenetur postquam fuit velata abstinere ab officiis virginum, si commodè potest absque scandalo & infamia. In aliquibus locis usu receptum est, ut dispensatio petatur, quæ consuetudo tenenda est ubi viget, *ibid. n. 4. & seq.*

3. Qui per vim, aut fraudem, aut metum, aut mendacia copulam à puella extorsit absque promissione matrimonii, tenetur illam ducere in matrimonium, vel commodè dotare, vel curare, ut æquè bene nubat, ac si virgo esset. *ibid. n. 7.*

4. Stuprator non tenetur ad restitutionem, quando femina per vim vel fraudem deflorata æquè bene nupit, ac si non fuisset deflorata, eo quod stuprum fuerit occultum; secus dicendum quando violator cognovit feminam per vim, vel fraudem, quæ alias fuerat quidem cognita ab alio, sed publicè habebatur virgo, & illa ratione istius infamiae non potest ita commodè nubere. *ibid. n. 8. & 9.*

5. Stuprator non tenetur ad restitutionem faciendam puellæ vel parentibus, quando puella condonavit stupratori obligationem restituendi, quia puella potest cedere juramento suo. *ibid. n. 10.*

6. Qui vi ita sollicitavit puellam ad copulam, ut ob id fuerit illi causa infamiae, tenetur vel ducere vel dotare, ita ut æquè bene nubat, ac si sollicitata non fuisset. *ibid. num. 11.*

7. Quando puella vi corrupta aut ejus parentes nolunt eam tradere stupratori, stuprator tenetur eam honestè dotare, liberum est enim puellæ accipere eum in conjugem, aut dotem. *ibid. nu. 12.*

8. Qui copulam extorsit precibus, muneribus & blanditiis, non tenetur ad restitutionem puellæ aut patri, modo nulla adfuerit vis aut coactio. *ibid. nu. 13.*

9. Filius non peccat, per se loquendo, non obediendo patri in iis quæ pertinent ad vitæ statum, ut in materia religionis, aut matrimonii; per accidens tamen posset etiam in his peccare filius non obediendo patri, v. g. si contrahat cum aliqua indigna, &c. & valde consentaneum est honestati ut filii non ineant matrimonium absque patris consilio, nisi fortè habeant justam causam aliter contrahendi. *ibid. num. 18. 24 & 25.*

10. Valida sunt matrimonia quæ fiunt in vitis & insciis parentibus; nam filii in hac materia sunt sui juris, Ecclesia tamen prohibuit ita celebrari. *ibid. n. 23.*

11. Prælati potest impedire matrimonium contrahendum à filiis familias cum aliqua indigna, quando ex ejus celebratione prævidet grave scandalum, ac rixas inter parentes. *ibid. num. 27.*

A D D I T I O.

Quæres: An si virgo libere consentiat, stuprum dicatur. Resp. duplicem esse sententiam. Prima communis, esse stuprum, quod optimè explicat Cajet. *q. 15. art. 6.* sequitur Ar. mill Nav. Med. & Azor. *c. 11. q. 5.* Secunda sententia est multorum recentiorum, non esse scilicet speciale peccatum, nec stuprum appellandum, nisi per vim tollatur carnis integritas. Petr. Nav. *l. 2. cap. 3. n. 433.* Sot. *dist. 18. q. 2. art. 4.* Valq. *1. 2. disp. 112. n. 2.* Resp. E. si fermò sit in rigore metaphysico, & speculativo, secunda hæc sententia videtur probabilior. Ratio, quia nisi sit peculiaris injuria, non potest esse speciale peccatum Vinc. Filliucius.

Superstitio.

Vid. v. *Decalogus, Divinatio, Idololatria, Observatio vana.*
1. Superstitio est falsa religio, id est, cultus vitiosus, quo vel colitur creatura cultu divino, vel Deus modo indebito. Superstitio contingit vel ratione rei cultæ, quatenus creatura colitur cultu Dei, vel ratione modi indebiti colendi Deum; quatenus Deus colitur modo indebito, falso scilicet cultu, v. g. Judæorum, vel superfluo, ut præter Ecclesiæ usum. unde cantans in divino officio voce aut organo turpia, & vana, si hæc admisceat tamquam divini officii partem,